

(ל, ה, ו, ז, ח, ט)

ויקבר המשילו רז"ל (סנהדרין צא. ריש פרק חלק) עגנו השתלשלות הרוח חיים באדם - לעצמת פלי וכוכית, לעגנו תחית

המית, ואמרו של נחמה מל"ג ומוכית שעמלו בדת כשור ורמ"ו כו' כשור נרם שפרחו של הקב"ה על אמת כמה (פמ"ו) (כ"ו) הוא בשוחר טוב תהלים מזמור ב"י ע"ו שם.

פי הנדון יומה לראיה, שקשנבחיזי בנשימת פי האומן בכלי הוכוכית בעת עצתו, נמצא בו ג' בחינות. בחינה הראשונה היא כשנשימת ההכל הוא צדו תוך פיו, קדם באו לתוך חלל השפופרת החלולה, אין לקרותה אז אלא בשם "נשימה". והפחינה השנית, כשנכנס ההכל ובא לתוך השפופרת ונמשכת כמו סו, אז נקרא "רוח". והפחינה הג' התחמונה, היא כשיצא הרוח מהשפופרת לתוך הוכוכית, ומתפשטת בתוכה עד שנעצית כלי פפי רצון המזוג, אז מקליא רוחו, ונקרא אז "נפש", לשון שביתה ומנוחה:

כן בדמיון זה, הוא עגנו הג' בחינות נר"ו שמשפעים בכלי מנשימת פיו יתברך שמו, שבחינת הנפש היא הפחינה התחמונה, שהיא כלה בתוך גוף האדם.

ובחינת הרוח הוא בא דרך ערוי מלמעלה, שחלק וקצה העליון שלו קשור ונאחו למעלה בפחינה התחמונה של הנשימה, ומשתלשלת ונכנסת גם בתוך גוף האדם, ומתקשרת שם בפחינה העליונה של הנפש, כמ"ש (ישעיה ל"ב): "עד יצרה עלינו רוח ממרום", "אשפה את רוחי וגו' (יואל ג'), שהוא משפע באדם דרך שפיקה וערוי כנ"ל, וכמו שיתבאר עוד להלן אי"ה ופי"ו עגנו התקשרותם באר"ה:

אמנם בחינת הנשימה היא הנשימה עצמה שפנימיות עצמותה מסתתרת בהעלם, ומקורה ברוח בכלי בתוך גשימת פיו יתברך שמו, שאין עצמות מהותה נכנסת כלל בתוך גוף האדם, ואדם

הראשון קדם החטא זכה לעצמותה, ובסבת החטא נסתלקה מתוכו ונשארה רק חופפת עליו.

לכך משה רבנו ע"ה שזכה לעצמותה תוך גופו, ולכן נקרא "איש האלקים" (דברים לג, א), פי"דע שכל ג' עולמות, בריאה יצירה עשיה, מבחינת הנשימה דלהון ולמעלה, הוא אלקות גמור, כמ"ש בע"ז חיים שער העלם פרק א', ובריש שער ציור עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה, בהקדמת הר"ח ויטל ז"ל, וכשער השמות פרק א'.

וזהו לא זכה אליה שום אדם, רק בהירות נצוצי אור מתנוצצים ממנה על ראש האדם הזוכה אליה, כל אחד לפי מדרגתו ולפום שעורא דיליה.

"הנפש היא הצד התחתוני של גילוי החינוכות במובן הפסיכו-פיסי-ביולוגי למעלה ממנה, הרוח, שהיא האמצעי בין הנפש לבין הנשמה. ולמעלה: ייפח באפיו נשמת חיים. הנשמה היא בת מלך שמימית. הטאים יכולים לפגוע בצד התחתון, בנפש, ולפעמים ברוח, אבל לנשמה אינם מגיעים. טהורה היא, שמימית, חלק אלוה ממעלה".

היה אפר 9 במאי 1957

רוחניותו של האדם בנויה משלוש בחינות: נשמה, רוח, נפש.

הנשמה היא הצד הרוחני העליון והמוחלט, יצירה אלוהית המוטיבה בעצמותה חיל ואורה. לגודל עליונותה וכללותה "אי אפשר כלל שתכנס בשלמותה בגוף" - ככלי השכל והחוש, הקטנים מלהכיל את אור הדביקות והאמת העליונה שלה, "רק מאיר ממנה אור בניצוץ השכל המורגש בגוף, כי לפי גדולתה אי אפשר לה להכנס בכלי ולהגבל כ"י. היא הטובה הפנימית שבקרבנו, שבמהותה הפנים-שמימית אמת היא עם נשמת כנסת-ישראל. והיא בטהרתה עומדת, בקדושתה המוחלטת, "נשמה שנתת כי טהורה היא". אמנם עומדת היא בגניזה פנימית, בסתר המדרגה, ואין אורה גלוי בחיים.

הנפש היא הצד החיצוני של הרוחניות, הפונה אל הגוף ומתגלה במבנה הפסיכולוגי, בכוחות ובחוששים, בנטיית, במידות ובמזגים.

הרוח היא הגשר המחבר את שני אלה. בדרך ההסרה והלימוד, ב"סוד מרע ועשה טוב". באה הסגולה הנשמית. הגנדה להועפתה בכוחות החיים, בנטייתיהם ובתרגשותיהם. "ע"י הרוח מתרוממת הנפש, וממשיך עליה יתור אור הנשמה". משום כך במרחב הרוח נמצאת האישיות הכותרת. "הלב הוא משכן הרוח, וליקור חבחיזה וראשית יסודה וזוה בבחינת הרוח, שהוא מדרגת האדם". כאן באה האישיות לידי ביטוי, האיני העצמי הכותר כטוב ומשליט על הלך הייז את האידיאל של חפץ ר', המרומם את כל מחשבותיו ורצונותיו, מידותיו ומעשיו.

אמר אהרן, ה' אלהי ישראל

בי מורה על העצמיות המיוחדת של האדם והוכן והחיים הטבעיים שלו. העצמיות הזאת היא שמורה עלה, והיא נשארת בקיומה גם בעת חשיבה ועצמיות האדם הזאת היא הבסיס לקבל עליה את האור העליון של הנשמה בשונה אליו לנטיית אורו באורח.

בשמות. הנשמה המיוחדת שלי. כלומר: צורתה הפרטית. וזאת מיוחדת בהתאמה למהות העצמית של האדם. המיוחד באישיותו. מיוחדת האדם שאין פכו האדם להבדיל את האור הפרטי של הנשמה שתיא רוחה באגדה עד שאין אנו מכירים כ"א את עצמנו. ולא את פרטי גופה, מ"מ זאת אנו חודשים ברור, שכל נשמה היא בעלת אופי מיוחד. לכן בצד קודא וטאים בעת הריגשו את הייז במלואה בתקופה ובירעו שנשמה ר' מאיזה בקרבנו: שזאת נשמתו הפרטית המיוחדת לו.

אמר אהרן